Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 83 JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 2, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 2-го ТРАВНЯ 1997 р. Ч. 83 РІК CIV.

Г. Омельченко хоче суду над собою

Київ. — Депутат Григорій Омельченко сподівається, що кримінальна справа, порушена проти нього нещодавно генеральним прокурором, дійде до суду і тим самим дасть йому нагоду оприлюднити інформації про те, як урядовці зловживають владою, повідомила 29-го квітня УНІАР.

Голова парламентарної Комісії з питань боротьби з корупцією, який завдяки своїй активній діяльності здобув репутацію „першого антимафіозі" в Україні, запевнив, що готовий використати в суді ввесь матеріял, зібраний ним за роки депутатської праці.

Як відомо, генеральний прокурор Григорій Ворсінов порушив кримінальну справу проти Г. Омельченка після того, як депутат неодноразово критикував прокурора за невиконання закону про боротьбу з корупцією і закликав Президента звільнити його. Однак Г. Омельченко вважає, що кримінальна справа є спробою поквитатися не з боку Г. Ворсінова, а з боку зовсім інших урядових осіб.

Як відомо, у листопаді минулого року, після вбивства Євгена Щербаня, Г. Омельченко сказав, що керівники України не витримали іспиту на чесність і порядність. Він також домагався опублікування декларацій про доходи урядовців.

Генеральна прокуратура звинувачує депутата у наклепах на Президента та інших урядових осіб, у розголошенні оперативної слідчої інформації, зокрема інформації про закордонні валютні конта сина колишнього Президента Леоніда Кравчука, а також у тиску на слідчі органи і журналістів.

Сподіваючись, що слухання у суді підуть йому на користь, Г. Омельченко зауважив, що „не народилася ще та людина, яка могла б мене і нашу команду зломити морально".

Л. Кучма перебував на Буковині

Чернівці (УНІАР). — Під час дводенної поїздки по Чернівецькій області Президент України Леонід Кучма відвідав сільську гімназію з румунською мовою навчання. Ознайомившись зі школою, Президент підкреслив, що таке ставлення до жителів румунської національности на Буковині, де мешкає багато національностей, є добрим кроком для підписання договору з Румунією. .

На підсумковій пресконференції Президент України зазначив, що він задоволений поїздкою на Буковину. "Край має важливе географічне і політичне значення, тому йому необхідна допомога Києва", — сказав він. Л. Кучма ще раз підтвердив, що має підписати указ про винайм землі з одночасним поданням відповідного законопроєкту до Верховної Ради, але сьогодні ще заскоро цей документ коментувати.

На висловлювання білоруського президента щодо зміни курсу України відносно інтеґрації в СНД Л. Кучма заявив, що в України свій шлях і білоруським напрямом вона рухатися не збирається. На запитання щодо виконання зобов'язань перед Радою Европи, між іншим, щодо скасування смертної кари в Україні, Президент сказав, що якщо Україна вступила до цієї організації, то має виконувати всі без вийнятку зобов'язання перед нею.

Статус Криму залишиться поза переговорами

Крим. — Президент Леонід Кучма сказав 25-го квітня під час своєї поїздки до Криму, що статус півострова і Севастополя не підлягає обговоренню, повідомив „ОМРІ Дейлі Дайджест".

Слова Л. Кучми були реакцією на заяву вищої палати російського парляменту, яка звернулася до президента Росії Боріса Єльцина з вимогою порушити під час його червневої візити до Києва кримське питання на переговорах з Президентом України. Л. Кучма підкреслив, що він і Б. Єльцин вже погодилися, що російська частина Чорноморської фльоти далі базуватиметься в Севастополі, а сам порт залишиться українською територією.

Враховують здобутки й помилки

Київ (УНІАР). — За останні п'ять років на зменшення впливу наслідків чорнобильської катастрофи в Україні витрачено 13 бл. 876 млн. дол. Переселено із зон безумовного та добровільного відселення 24,000 родин.

Такі дані навів заступник міністра з питань надзвичайних ситуацій Володимир Потіха у ході пресконференції, яка відбулася 23-го квітня в Києві. Він повідомив, що і здобутки і помилки минулих 11-ти років під час катастрофи враховані при випрацюванні стратегії мінімізації наслідків чорнобильської катастрофи до 2000 року. Стратегія відображена у відповідній національній програмі, яку передано на розгляд Верховній Раді України.

Створять Національний центр серця

Київ (УНІАР). — Для поліпшення спеціялізованої медичної допомоги населенню України, комплексної профілактики та лікування захворювань серця, судин та їхніх ускладнень, впровадження сучасних медичних технологій у галузі кардіології і кардіохірургії та враховуючи тенденцію до погіршення демоґрафічної ситуації в державі, указом Президента України підтримано пропозицію Академії Медичних Наук Міністерства Охорони Здоров'я України щодо створення Національного центру серця.

Центр буде створено в складі Інституту серцево–судинної хірургії Академії Медичних Наук та Українського науково-дослідного інституту кардіології ім. Стражеско Міністерства Охорони Здоров'я України. Його введено до складу Академії Медичних Наук України.

Заборонено „Післямову" на вимогу Куби

Київ. — Рада, яка наглядає за теле- і радіопередачами в Україні, заборонила 25-го квітня вихід в етер одної з найбільших аналітичних телепрограм після того, як кубинській амбасаді в Києві не сподобалася одна з передач цієї програми про ситуацію на Кубі, повідомили засоби масової інформації.

„У відповідності з рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення вихід в етер програми 'Післямова' вважається неправомірним і таким, що не відповідає програмно-творчій концепції вашої телерадіокомпанії. Пропонуємо від 25-го квітня ц. р. утриматися від показу цієї телепрограми", — сказано в листі, адресованому телерадіокомпанії Студія „1+1", яка готує „Післямову".

У листі, підписаному виконавчим секретарем Національної ради Ю. Плаксюком, міститься також вимога передати владі відеозапис передачі з 20-го квітня, в якій розповідається про недавню візиту голови Верховної Ради Олександра Мороза на Кубу.

„Це типова політична цензура Національної ради під тиском українських лівих сил, які вважають, що свобода слова в Україні є такою ж, як на Кубі", — сказав редактор новин Студії „1+1" Олександер Ткаченко.

Рішення Національної ради заборонити „Післямову" прийнято після того, як амбасада Куби усно поскаржилася Міністерстві Закордонних Справ щодо передачі, в якій йшлося про безробіття на Кубі і кубинських жінок, що працюють повіями. Діючий амбасадор Куби в Україні звинуватив програму в упередженні і попросив Національну раду вжити заходів щодо телестудії. В листі до ради він заявив, що в коментарі містилися відверті образи на адресу кубинського народу і, зокрема, кубинських жінок та керівника держави.

В інтерв'ю УНІАР, виконавчий продюсер „1+1" Володимир Оселедчик сказав, що працівників студії реакція кубинського амбасадора не здивувала, оскільки Куба відома як країна, де порушується людські права. Однак, сказав він, „мене дивує те, що наші ліві відреагували таким чином". За його словами О. Мороз на пресконференції заявив, що поділяє обурення амбасадора. „Я вважаю, що, так би мовити, відчувало підтримку пана Мороза, Національна рада вирішила ухвалити таке рішення", — зазначив В. Оселедчик.

Він також звинуватив Національну раду в тому, що вона „діє за подвійним стандартом". „На студії '1+1' понад 90 відс. програм виходить українською мовою, а поруч існує безліч каналів, на яких не дотримується закону про державну мову. Проте, жодного рішення щодо цих каналів від Нацради ми не чули", — сказав він.

В. Оселедчик назвав претенсії Національної ради „абсолютно безпідставними". „Вважаємо, що це просто обмеження свободи слова і це буде дуже м'яко сказано, — сказав він. — Але ми збираємося продовжувати свою діяльність так, як ми її і проводили, і будемо захищати свої права".

Як відомо, „Післямову" забороняють вже не перший раз. 31-го грудня 1995 року вона не вийшла в наслідок телефонічного дзвінка „згори". Певні урядовці тоді були незадоволені висвітленням в одній з передач резиґнації асистента і двох радників Президента.

Румунія, Україна і Молдова створять „евро-реґіони"

Румунія. — Президент Румунії Константінеску сказав, що він домовився з президентами України і Молдови, Леонідом Кучмою і Петру Лучинським, про створення двох „евро-реґіонів" в районах, де сходяться кордони трьох держав, повідомив 29-го квітня „ОМРІ Дейлі Дайджест".

Константінеску сказав букарештському радіо, що домовлення було досягнуто 28-го квітня в Стамбулі у рамках конференції країн „Чорноморського економічного співробітництва". Румунський президент додав, що спочатку він запропонував цю ідею П. Лучинському, який в свою чергу обговорив її з Л. Кучмою.

Будівництво нових доріг до „евро-реґіонів" дозволить пожвавити економічну співпрацю і культурні зв'язки. Реґіони мають бути згадані в румунсько-українському договорі.

Введено валютний коридор

Київ. — 25-го квітня Україна ввела валютний коридор, який сприятиме стабільності гривні і отриманню від Міжнародного валютного фонду трибільйонового кредиту, повідомили засоби масової інформації.

Віцепрем'єр з питань економічної реформи Сергій Тигипко сказав, що Уряд і Національний Банк України підтримуватимуть до кінця року єдиний курс валюти у межах 1.70-1.90 гривні за один доляр. За його словами, цей крок, перший за роки незалежности, є одним із кількох заходів, до яких Україна має вдатися, щоб збільшити свої шанси на отримання трибільйонового кредиту МВФ. Як відомо, кредит залежить від прийняття бюджету на 1997 рік на новій податковій основі.

Західні економісти вважають, що Україна неформально підтримувала валютний коридор від запровадження гривні у вересні минулого року.

С. Тигипко заявив, що введення валютного коридору принесе певну стабільність українським виробникам, а також інвесторам, які беруть участь у торгівлі державними облігаціями. Крім того, це полегшить Урядові робити підрахунки, пов'язані з бюджетом.

25-го квітня на Міжбанковій валютній біржі в

(Закінчення на стор. 3)

Відбулася американсько-російська мандрівка в космосі

Ню Йорк. — Засоби масової інформації у вівторок, 29-го квітня, повідомили, що російський космонавт і американський астронавт вийшли з кружляючої російської космічної станції „Мір" на спільну мандрівку в космосі.

Речник російського центру контролі космічного завдання станції „Мір" заявив, що космічна прогулянка космонавта Василія Ціблієва і американського астронавта Крайового управління аеронавтики та дослідження космосу (НАСА) д-р Джеррі Ліненджера тривала приблизно шість годин. Мандрівку на відео-касету зі станції „Мір" зфільмував третій член залоги космонавт Алєксанер Лазуткін. Речники обидвох американської та російської космічних установ зазначують, що обидва мандрівники космосу мали за завдання розмонтувати приладдя, котре збирає зразки космічного пилу поза межами станції, „Мір" і вмонтувати вимірний прилад радіяції. Прилади, котрі саме для виконання цього завдання були вмонтовані тому рік, будуть передані на землю в травні американською космічною ракетою.

Це вперше Америка і Росія здійснили спільну мандрівку в космосі.

У Заїрі погодились на зустріч

Кіншаса, Заїр. — Тут впродовж кількох останніх тижнів велися безуспішні спроби, влаштувати зустріч-переговори між президентом Заїру Мобуту Сесе Секо та провідником повстанців Лавреном Кабілою. Одначе, після приїзду сюди спеціяльного посла президента Билла Клінтона в особі Билла Ричардсона, американського амбасадора до Організації Об'єднаних Націй, та його дводенних дипломатичних заходів, у середу, 30-го квітня, обидві сторони дали свою згоду на таку зустріч.

Зустріч призначено на п'ятницю, 2-го травня, а місцем її відбуття буде корабель Південної Африки „Отенікува" поблизу атлантійського узбережжя у водах невтрального Габону. Б. Ричардсон зазначив, що не зважаючи на брак ентузіязму обидвох мужів на таку зустріч, її заплановано без будь-яких передумов чи конкретної програми. Відбуватиметься ця зустріч під протекторатом ООН з присутністю кількох лідерів африканських країн, включно з президентом Південної Африки Нелсоном Манделею.

На висліди цієї зустрічі чекає багато людей, а вперше чергу громадяни Заїру, котрі прагнуть внутрішньої стабільности та хоч частинного спокою в країні.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ПІД ЗАГРОЗОЮ

КИЇВ. — В Українському центрі економічних і політичних досліджень відбулася конференцію "за круглим столом" на тему "Трансформація економіки України: здобутий досвід та невирішені проблеми". Аналітичну доповідь "Соціяльно-економічне становище і перспективи розвитку України" презентував доктор економічних наук, керівник групи експертів центру Олексій Плотніков. Він констатував, що за п'ять років незалежности Україна втратила майже половину промислового і сільсько-господарського потенціялу. "Якщо не вдасться зупинити економічну деґрадацію України, то через кілька років державу буде викреслено зі списку країн , які мають незалежну національну економіку", — сказано в оприлюдненому висновку експертів. Вони не вважають 1997 рік — роком стабілізації. На їх думку, цього року в кращому випадку почнеться гальмування або стабілізація падіння. Вихід з кризи експерти вбачають у розробці концепції реформування економіки, ухваленні бюджету на новій податковій системі та в динамічності науково-технічного проґресу.

ВУГІЛЬНА ГАЛУЗЬ ТВОРИТЬ ПАРТІЮ

КИЇВ.— Заступник голови Центрального комітету Профспілки Працівників Вугільної Промисловости (ППВП) Віктор Туманов повідомив, що керівники профспілки та окремих її структурних органів розпочали створення політичної партії "Об'єднаний трудовий фронт". За словами В. Туманова, вже створено 33 ініціятивні групи, які ведуть аґітацію за створення партії та готують пропозиції до статутних документів. В. Туманов вважає, що Профспілки Працівників Вугільної Промисловости мають взяти владу в свої руки, інакше їхнє становище не поліпшиться. "Якщо не хочемо віддати владу 'грошовим мішкам' ми повинні боротися за неї", — наголосив В. Туманов. Голова ППВП Віктор Держак повідомив, що веде переговори з керівниками профспілок інших базових галузей промисловости, щоб їхні структури включилися до процесу створення "Об'єднаного трудового фронту".

"ВІТЧИЗНА" ОБ'ЄДНАЄ ЛІВИХ І ПРАВИХ ЦЕНТРИСТІВ

КИЇВ. — Голова Християнсько-Демократичної Партії України Віталій Журавський повідомив, що незабаром буде створено політичний бльок "Вітчизна", який об'єднає партії ліво- та правоцентристського спрямування, серед яких: Об'єднана Соціял-Демократична Партія України, Демократична Партія України, Партія Праці, громадське об'єднання "Порозуміння", очікується також приєднання до бльоку й ХДПУ, очолюваної В. Журавським. Коментуючи на прохання кореспондента УНІАР намір ХДПУ приєднатися до бльоку "Вітчизна", В. Журавський зазначив, що життя покаже — буде ХДПУ в бльоці чи ні. За його словами, бльок є привабливим для ХДПУ спільністю позицій з багатьох ґльобальних питань. В тому числі щодо ухвалення бюджету на новій податковій основі, боротьби зі злочинністю, судово-правної реформи та виборів за змішано-пропорційною системою.

ПОБИТО ДЕПУТАТІВ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

КИЇВ. — За повідомленням фонду "Українська перспектива", депутати Київської Міської Ради Сергій Кудряшов, Леонід Сафонов, Василь Губарець, Володимир Артеменко, Дмитро Костанчук та асистент народного депутата України Сергій Одарич зробили спробу отримати у начальника Головного контрольно-ревізійного управління В. Тахтая документи щодо незаконної перевірки недержавних засобів масової інформації. Тобто, вони хотіли отримати копії документів, які є в канцелярії Головного контрольно-ревізійного управління. Начальник управління В. Тахтай сказав, що вже "про все домовився" з українськими парляментаристами і документи відмовився навіть показати. Депутати у відповідь відмовилися залишити його кабінет. Тоді Тахтай викликав допомогу, начебто членів профспілкового комітету, які застосували силу до непроханих гостей, розбили відеокамеру, побили депутатів та пошкодили їм одяг. Викликана депутатами міліція протягом 30 хвилин не могла потрапити до приміщення. Міліціянти викликали на допомогу додатковий підрозділ. Тим часом стало відомо, що В. Тахтай телефонічно надіслав телеграми своїм підлеглим, наказавши припинити перевірку засобів масової інформації. Принаймні так сказав депутат України Анатолій Єрмак.

ПОКАРАЛИ ХАБАРНИКІВ

ЛЬВІВ. — Податкові інспектори одного з районів Львова Світлана Кохан і Людмила Магеровська потрапили на лаву підсудних за дрібний хабар, повідомила "Україна Молода" у ч. 63 за 1997 рік. Перевіряючи крамнички на одному з базарів, контролерки запримітили жінку, яка, стоячи під парканом, продавала кілька пачок цигарок. Вони запропонували їй два варіянти: заплатити 800 гривень штрафу, або зібрати у таких же торґівців цигарками по 10 гривень і тоді контролери закриють очі на те, що вони торгують без спеціяльного дозволу. Жінка зібрала 30 гривень і вручила контролеркам у приміщенні базару. Згодом Личаківський районний суд Львова засудив контролерок до одного року ув'язнення кожну з конфіскацією майна і забороною в майбутньому працювати на постах, пов'язаних зі службово-розпорядчими функціями.

У СВІТІ

НАБЛИЖАЮЧИСЬ ДО КРАЙОВИХ виборів, одних з найважливіших в новітній історії Мехіко, призначених на 6-го липня, державне правління цієї країни почало робити надзвичайні заходи, щоб бодай частинно припинити критику правлячої політичної партії. Найперше з Мехіко видворено трьох оборонців людських прав, а у конґресі країни правляча Інституційна революційна партія президента Ернеста Зедільйозапропонувала законопроєкт, який заборонятиме закордонну фінансову допомогу для незалежних спостерігачів проведення виборів. Критики стверджують, що всі ці заходи спрямовані на придушення опозиції ще перед виборами.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР Світової організації торгівлі Ренато Ружієро сказав, що керівництво Китаю журиться можливістю, що Конґрес ЗСА з політичних мотивів, намагатиметься бльокувати їхній країні вступ до згаданої світової організації. З уваги на це, Китай, поки погодиться на будь-які поступки щодо поширення відкриття їхніх ринків, вимагає запевнень, що зростаючі в Конґресі ЗСА негодування Китаєм не доведуть до того, щоб ЗСА використали своє де факто вето і тим самим не допустили до прийняття Китаю до Світової організації торгівлі.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 29-ГО КВІТНЯ, в Чикаґо у Нортвестерн меморіял лікарні помер відомий на всю Америку і Канаду журналіст-фейлетоніст Майк Ройко. Своєю шпальтою огляду життя американської середньо- і низько- заробіткових кляс, зокрема в Чикаґо, здобув собі призмання в журналістичному світі Північної Америки. З його смертю затих голос одного з найбільш відомих в країні газетярів, який ніколи не завагався своїм сатирично-чітким стилем представляти правду читачеві впродовж останніх 35 років. Михайло Ройко народився 19-го вересня 1932 року в Чикаґо у родині українських іміґрантів Олени і Михайла Ройків.

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ РОКІВ керівництво американських збройних сил має великі неприємності з уваги на оскарження з приводу сексуального турбування військовиків жіночої статі їхніми начальниками- чоловіками. У Абердін, Мд., впродов ж останніх кількох тижнів відбувався військовий суд оскарженого у вище згаданих провинах, 32-річного сержанта вишколу Делмара Сімсона, батька двоїх дітей. У вівторок, 29-го квітня, військова лава присяжних, яка складалася з онієї жінки та п'ятьох чоловіків, після 31-годинного обдумування визнала його винним у 18 випадках знасилування.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Свобода і необхідність

Нема перед людиною тяжчого завдання, ніж бути свобідною і водночас числитися з обставинами та вимогами життя, тобто чинити не те, що хочеться, а те, що вважаєш правильним. Узгодити свободу і необхідність — то все одно, що по жалу бритви пройти. Тому ці дві колії, що мали б бігти поруч, нерідко так драматично розходяться: одні з нас абсолютизують свободу і врешті знецінюють її суб'єктивізмом, свавіллям, брутальною вседозволеністю, інші — смиренно і терпеливо тягнуть щоденне ярмо, „бо так треба", „бо це — правильно", бо кожна влада, нібито згідно з напімненням св. апостола Павла, — від Бога.

Ні, не кожна. Неправдива, несправедлива, злочинна — не від Бога. Якби світ не був світом зла, якби не потрібна була б жертовна, революційна зміна внутрішньої орієнтації людства, то й Христос не прийшов би. Але Він прийшов, і не просто для того, щоб навчити нас перемагати зло довкола нас і в нас самих — він знав, що те зло є завелике для мізерних людських сил, і що остаточно впаде воно тільки під Божою рукою. Христові слова „і якщо вас вдарять по правій щоці, то підставте ще й ліву" означають не саморезиґнацію, не конформізм, а тільки сильну волю, з якою непохитно треба служити Істині: бийте мене по якій хочете щоці, вбивайте моє тіло, одначе моя душа, мій дух є незламні.

Християнство, отже, — то не школа рабської згідливости зі світом, а школа власної відповідальности за світ. Тут — спільний корінь свободи і необхідности. Молодій українській державі, українській етнічній масі, яка щойно тепер починає формуватися у державницьку націю, потрібно осягнути своє завдання як глибоко релігійну місію. Тільки таке зрозуміння приведе до джерела духової, а за тим і всякої іншої позитивної енерґії. Стати сильним — святий обов'язок слабого. Сильний чинить гріх, б'ючи слабого по щоці, але не менший гріх чинить і слабий, не опираючись злу, та ще й ошукуючи себе тим, що це, мовляв, ознака духовости та демократизму. Самоошукування, саморезиґнація — шлях до виродження. В українському випадку ця помилкова світоглядова настанова є дуже небезпечною, оскільки заохочує російських великодержавних реваншистів до все нахабніших спроб захитати незалежну Україну й у висліді цілком проковтнути її.

Життя — то суцільне випробування. Місця під сонцем вистачить всім, але до сонця треба прагнути. Сила, особливо внутрішня, духова, не прийде до народу сама — вона мусить бути втілена у відповідному проводі, для якого порятунок держави і нації є не тільки службовим обов'язком, але його природою, його вищим покликанням. Бо тільки той, хто сам іде, може вести за собою інших. Утвердження держави і нації вимагає руху, будь-яка затримка, стояння — це відступ українства і наступ антиукраїнства. На шостому році незалежности України голова „Просвіти" і депутат Верховної Ради нагадує, що вже час усім членам Уряду перейти на українську мову — і дістає за це кулаками від лівих таки у стінах парляменту. А вони б сьогодні сиділи тихо, якби перехід на українську було узаконено відразу після референдуму 1991 року. Якщо ж в умовах демократизму в Україні посилюється антиукраїнство, то цей демократизм — мнимий.

Або візьмімо недавні переслухування в українському парляменті про ситуацію в національній пресі. Знову той самий завчасний критерій: повна свобода як для українського, так і для протиукраїнського слова. Голосом волаючого в пустелі залишається відкритий лист НТШ до Президента, Кабінету Міністрів і Верховної Ради: „Українська преса в державі сьогодні має марґінальне значення, її обсяги значно скоротилися навіть у порівнянні з роками тоталітаризму, за накладом вона не перевищує 10 відсотків усієї газетно-журнальної продукції...". Оце така свобода преси...

Дрібні, пересічні люди, що „дорвалися до корита" не врятують України. Потрібний провід, свідомий своєї надзвичайної місії. Тому зі щирим ентузіязмом читаємо у „Вечірньому Києві" про пропозицію скликання національного віча всіх українців: „... Українська нація може бути повноцінно представлена у національному парляменті тільки після усунення згубних наслідків колоніяльного стану України та більшевицької окупації. З цією метою необхідно покінчити з розпорошеністю національних сил, об'єднавши їх під одним обраним керівництвом", — робить дуже справедливий висновок газета.

Ярослав Гайвас

Помилки мстяться

Сталося. На зміну позитивним надіям, які так буйно заквітли після закономірного розвалу совєтсько-російської імперії, настають складні події та перспективи, виникають небезпеки, які щораз чорнішими хмарами затемнюють горизонти. Це не є об'єктивний розвиток глибоких духових і суспільних процесів, бо коли приглянутися до них ближче, стає ясним, що це — наслідки помилок великодержав та їхніх провідників. Під прямими ударами американських урядових, суспільних і політичних чинників Китайська Народна Республіка подалася і пішла в російські обійми, що створило Москві шанси пробувати виходити знову на міжнародну арену, як потузі з світовими претенсіями.

День символічних подій

За нами дивний непередбачуваними, але символічними подіями день 23-го квітня 1997 року. Виглядало, що приблизно за тиждень прибуває до Вашінґтону міністер закордонних справ Китаю Кіян Кічень з метою поглиблювати й поширювати започатковану недавно співпрацю Китаю з ЗСА та підготовити прибуття до Вашінґтону восени цього року Президента Китаю Жіянґа Земіна. Але замість того ще перед прибуттям китайського міністра Президент ЗСА Билл Клінтон прийняв урочисто і приязно Мартина Лі, лідера Демократичної партії Гонґ Конґу, яка намагається творити труднощі для майбутньої китайської влади в Гонґ Конґу, що 1-го липня ц.р. стає частиною Китайської Народної Республіки. Цю зустріч президент Клінтон використав для суворих перестороґ Китаєві, а водночас щоб підтримати опозицію в Гонґ Конґу далекойдучими заходами. А декілька днів пізніше, 23-го квітня, відбулася зустріч Президента ЗСА з Далай Ламою, духовним провідником тибетських буддистів, який багато років тому, як лідер повстання проти Китаю, мусів утікати за кордон. Президент обіцяв Далай Ламі підтримувати його зусилля, спрямовані на виборення автономії для Тибету, а тим самим його повернення до Тибету.

Ці дотепер найдальше йдучі втручання Президента ЗСА в справи КНР, а разом з тим загострені з американського боку виступи у справах Тайвану мали широку підтримку американської публічної опінії, свідченням чого були в першу чергу відповідні публікації таких ґігантів як „Ню Йорк Таймс" і „Вашінґтон Пост", а з ними й могутніх засобів масової інформації — радіо й телевізії. Продовж короткого часу розгорнулася гарячкова антикитайська кампанія, в якій зловжито навіть рідко практиковані методи. Відіграв свою ролю в ній і відомий нині в ЗСА „чинник Ґінґріч", тобто спікер американського Конгресу, який, перебуваючи недавно в Китаї, Гонґ Конґу та на острові Тайван, заявив, що ЗСА готові інтервенювати збройно проти Китаю, якщо той буде намагатися силовими засобами інтеґрувати Тайван у склад КНР. Наскільки ті всі виступи вплинули на опінію Президента Клінтона, і наскільки вони взагалі розвивалися у нього по цій самій лінії, сьогодні важко сказати. Як би там не було, але Президент Клінтон напевно ґрунтовно поінформований про неминучу реакцію КНР та уступки Китаєві з боку Росії і усвідомлював собі серйозність ситуації, яка постане після цього. Одначе потужність і впливи американських внутрішніх чинників, які тиснули в напрямі саме такого поступування, є такі переважаючі, що він їх відхилити не міг.

Не порадившись зі союзниками

Одначе дивне, що він не консультував тих питань зі своїми европейськими союзниками. У тих союзників, хоч вони далеко силово позаду Америки, всі інші чинники — морально-інтелектуальні, політичні, економічні — такі вагомі, що над ними переходити до денного порядку таки не можна. Тим більше, що серед них останньо виникають ґрунтовні розбіжності з американською світовою політикою. Відомий закон американського Конґресу проти держав, а між ними — найближчих союзників Вашінґтону, які торгують з Кубою, породив виключно шкідливу, навіть небезпечну ситуацію. Першою Канада виступила проти нього, а потім майже всі інші по черзі. В надзвичайній сесії ООН всі американські союзники голосували проти ЗСА та Ізраїля. Туреччина, один з найвідданіших американських союзників, одверто виломилася з американського фронту проти Ірану. Франція без будь-яких злагіднюючих вияснень іде проти різних елементів американської політики в світі та в Европі. Коли б, не дай Боже, в травні цього року в Англії виграли лейбористи вибори до парляменту, а консерватори програли, тоді в багатьох ситуаціях Вашінґтон опиниться ізольований. Навіть такій надпотузі як ЗСА важко у складніших питаннях маневрувати, а ще важче виґравати. Отже, у важливих та складних світових ситуаціях, якщо тепер є трикутник Китай — ЗСА — Росія, треба таки добре важити, щоб зважитися, що робити, куди йти. І хоч декому в ЗСА такі милі лідер демократичної партії в Гонґ Конґу Мартин Лі чи помазанник божий Далай Лама, але вони аж ніяк не можуть переважувати в американській світовій політиці. Бо тоді може вийти таке, що американська політика підносить Москву і виводить її як впливовий чинник на світову арену.

В той самий день, 23-го квітня, коли Президент Клінтон проклямував свої поновлені антикитайські позиції і складав різні зобов'язання далекосхідним „зіркам", в Москві обіймалися й договорювалися Президент Китаю Жіянґ Земінґ і прем'єр-міністер Російської Федерації Віктор Черномирдін. Китай ніколи не позбувся свого недовір'я до Вашінґтону, пекінський керівник нерадо говорив про свою політику і свої пляни, а на ділі закуповував модерне російське озброєння, яке спотужнює китайську збройну силу. Пекін закупив у Москві нові підводні човни (принаймні два), російські бойові літаки, протиракетні комплекси С-300, які, згідно з опініями міжнародних експертів, належать до найефективніших у цій зброї. Коли Москва продала С-300 Греції, Туреччина зареаґувала так загрозливо проти цього, що тільки інтервенція ЗСА не допустила до загострення конфлікту між цими двома американськими союзниками. Росія намагається якнайповніше використати порожнечу, яка постала в Китаї у будівництві дотепер найбільшого в світі гідроелектропроєкту „Трьох просмиків" на ріці Янтсе, що має змінити дотеперішній промисловий характер Китаю й оберегти його перед катострофальними повенями, які спричинювали мільйонові людські жертви й необчислимі матеріяльні шкоди. Крім участи в побудові різних елементів цього проєкту, Росія будує недалеко Шанґаю наймодерніший нуклеарний реактор та приступає до побудови найбільшого в світі нафто-газотрубного комплексу з нафто-газородовищ Сибіру аж до Південного Китаю.

Партнерство тактичне чи стратегічне?

Серед інших плянів є розбудова залізниці зі східного Китаю через середньоазійські держави СНД аж до Европи.

Про ті широкі пляни господарського китайсько-російського партнерства підписано угоди в часі перебування Президента Китаю в Москві 25-го квітня. В часі останнього перебування в Пекіні російського міністра оборони генерала Ігоря Родіонова впали заяви спільного китайсько-російського протиставлення Вашінґтонові в обороні Тайвану та Тибету. Найдальше пішли в цьому Жіянґ Земін і Єльцин, які дали до зрозуміння, що господарсько-технічне партнерство може перерости в стратегічне. Ролю тарана в цьому напрямі перебрав на себе Єльцин, який при кожній нагоді атакує ЗСА і Президента Клінтона, не називаючи їх по імені, за їхню нібито агресивну політику на Далекому Сході. Колишній російський провідний дипломат, а тепер керівник московського Інституту далекосхідних студій Олександер Яковлєв так сформулював теперішню стадію китайсько-російської політики в тих обширах: „Це перша осторога, і якщо ЗСА не перестануть натискати (на Китай і Росію) існуюча співпраця може перетворитися в стратегічну співпрацю... Протиставлення між Росією і Заходом та Китаєм і Заходом зростають... А менші країни в сусідстві Китаю, Росії та ЗСА шукають для себе виходу з цього шляхом побудови своїх союзів". Очевидно, Росія і Китай допомагають і допомагатимуть їм у цьому, а йдеться в першу чергу про Індію, Іран, держави СНД. Останні стали небувало високою ціною у зв'язку з відкриттям величезних нафтових і ґазових родовищ на їхніх теренах. Після передбачуваного вичерпання нафти і ґазу в ірано-арабському світі, що, згідно з передбачуваннями, станеться під кінець перших двадцяти п'яти років XXI століття, ці нововідкриті резерви стануть головним енерґетичним джерелом світового промислу. Вже тепер часто падає фраза: хто володітиме тими резервами і їхньою доставою у світі, той матиме всі підстави для домінуючого становища у світі.

Добре знають про це американці. Професор Гарвардського університету і знавець Китаю Роберт Росс пише: „ Рух ЗСА за поширення НАТО щільніше й щільніше до російських границь з продажем зброї Тайванові може штовхнути Росію і Китай разом в спільний фронт". Процес у цьому напрямі вже, як бачимо, розпочався, але покищо він не є неповоротний. Довготривалі інтереси Китаю і Росії глибоко конфліктні.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Василь Пилипчук

Дух мистецтва Л. Мудрецького

Любомирові Мудрецькому сповнилося 70 років. Своєрідним підсумком пройденого ним життєвого і творчого шляху стала презентація його художніх творів, яка успішно пройшла під патронажем федерального канцлера Австрії Віктора Кліми у виставковій залі готелю „Бідермаєр". Привітати ювілята, крім багаточисленних шанувальників його таланту, 10-го березня 1997 року прийшли амбасадор України в Австрії Микола Макаревич з дружиною, співробітники амбасади, представники австрійських урядових кіл та української громади в Австрії, якої вітання Л. Мудрецькому виголосив голова Австрійсько-українського товариства Борис Ямінський. У своєму вітальному слові амбасадор високо оцінив внесок Л. Мудрецького у справу розбудови українсько-австрійських культурних відносин, зокрема у справу популяризації українського художнього мистецтва. Ці слова ще раз підтвердили представлені на виставці картини мистця, переважна частина яких пронизана любов'ю до України, національних традицій і культурного надбання українського народу.

Доводиться лише дивуватися, як зміг художник, проживши багато років за межами своєї рідної землі, зберегти любов і шану до всього українського. Пронизані світлом, наповнені теплом — такими запам'яталися твори мистця „Соняшники", „Україна", „Квітуче дерево" та інші. Скільки художників, починаючи від Ван Ґоґа, змальовували соняшники: використовувався досвід, набувалися нові знання, тривав експеримент — соняшники ставали об'єктом естетичного поклоніння. Що знайшов у цій „темі" Л. Мудрецький? Перш за все — символ України, що постає в ґамі кольорів, серед яких домінує жовтий. В картині Л. Мудрецького він виривається на простір, випромінює золоте світіння, що означає життя.

Домінує цей колір в картині „Українка", де художник знову ж таки підкреслює національне, суто українське. Мудрецький дбає про глибину і наповненість кольору, піклується про його емоційну стратегію, що ідентифікується з настроєм художника. Мистець не прагне до багатофіґурних композицій. Він — майстер „натюрморту", деталізованого зображення предметів. Його натюрморти — це ще один яскравий вияв взаємин художника з дійсним світом, простором. У кожній картині вбачаємо шанобливий інтерес до предмету — чи то ваза з квітами, чи то овочі на тарелі, чи предмети побуту. В натюрмортах Мудрецького панує суб'єктивно-психологічне начало, а предметність зображуваної ним мертвої натури — це швидше символ певного емоційного настрою, знак конкретних душевних поривань.

Композиції маляра не справляють враження вимучених логікою медитацій: у них чутні клекіт думки і биття серця, вони сповнені такого чуття любови до земного сутнього, такої радости світіння, яке відкриває кожному істина краси. Відтворювати її спроможен мистець, невидимими нишками увібравши кращі сторінки традицій національного малярства з тим, щоб стати його духовною плоттю, естетичною сутністю.

Фактом своєї присутности Л. Мудрецький тепер збагачує українську малярську культуру, додаючи їй свіжих сил для подальшого творчого зростання мистецтва України.

Валентина Юрченко

І спогад защемить...

...А в дальніх мандрівках
ввижається в млі
коріння дерев у рідній землі.
Ліна Костенко

Схилилися жоржини соромливо,
Свою красу ховають обважнілу,
Багряно-пишне Боже диво,
Налите буйної, п'янкої сили.

А щедра зелень — хата затишна,
Як рідний дім і добрі руки мами, —
Ховає, горне любий цвіт вона
Від ока заздрого зеленими руками.

Жоржини пишні в зелені рясній —
Такі ж були удома, біля ганку,
Тремтіли роси в пелюстках-багрянках...
І спогад защемить в душі моїй.

Ярослав Стех

Виставка „50-ліття Акції 'Вісла" донесла правду за океан

I

В суботу, 29-го березня ц. р., о годині 7-ій вечора відкрито в Канадсько-Українській Мистецькій Фундації в Торонто виставку, присвячену 50-річчю Акції „Вісла". Організатором цієї унікальної виставки було Об'єднання Українців „Закерзоння", при допомозі Українського архіву у Варшаві. Виставка проходила під патронатом КУК в Торонто, а її оформленням зайнялися професійні мистці — Мирослав Гнатчик і Мирослав Шевчик при допомозі багатьох активних діячів ОУ „Закерзоння".

Господарем виставки і ведучим був Євген Ладна, який у вступному слові накреслив головну мету виставки та щиро привітав в першу чергу обох українських Владик — Ізидора Борецького, УГКЦ, та Юрія Калішука, УПЦ, Сергія Боровика — українського консула, Євгена Руслицького — голову провінційного КУК, Марію Шкамбару — голову торонтонського Відділу КУК та представників різних українських організацій і численно прибулу українську громадськість, яка прийшла на відкриття виставки.

Відтак з глибокою доповіддю до заповненої людьми залі виступила секретар ОУ „Закерзоння" Анна Назорович, яка з великою ерудицією наблизила не лише до тематики виставки, але талановито висвітлила жахливі події і епоху, в якій була доконана Акція „Вісла". До слів А. Назорович співзвучно пролунали виступи Марії Шкамбари та Є. Руслицького, які у своїх почуттях немов з'єднувались в тематиці горя і болю пережитого ген з-перед п'ятдесяти років. Дуже зворушлива хвилина для усіх учасників зустрічі була, коли запалювано символічні свічки, закам'янілою тишиною і співом „Вічная пам'ять" присутні вшанували пам'ять братів і сестер наших, дітей і старців жертв Акції „Вісла".

Ця зворушлива виставка, мабуть, перша в світі панорамічно представляла історичні документи, описи, вироки псевдосудів, світлини страчених і потерпілих від Акції „Вісла", окремі документи — в перекладі на англійську мову. Йшлося, щоб в доступний спосіб показати найважливіше і найбільш суттєве з сумних днів того часу.

Операція „Вісла" почалася 28-го квітня 1947 року проти цивільного українського населення, в якій взяло участь 25,000 вояків, підсилених численними загонами міліції, ОРМО і органів безпеки.

Додаймо, що депортована українська людність була вилучена з-під права, вона підлягала суворим репресіям, заборонено їй мати зорганізоване релігійне чи культурно-освітнє життя. Навіть за вбивство українця злочинець не ніс жодної кари. Постійний нагляд польських спецслужб, національна дискримінація закодувалися так міцно в психіці українців у Польщі, що по сьогоднішні часи багато з них приховують свою національність або бояться говорити рідною мовою.

Вдивляючись на виставці на кожну окрему картину, на світлини і портрети страчених, мимохідь усвідомлюємо собі великі втрати людей і людського майна. І родиться запитання: чому так сталося? Кому ці люди заважали? Чому світ так байдуже тоді приглядався до українського голокосту? Все, що пережили українці на Закерзонні, вдаряє в міжнародні засади і доводить сумнів, що тоді не було загальнолюдської справедливости, і по сьогоднішні дні ані Польща, ані міжнародна опінія не здригнеться від тих звірств, які пережили наші земляки, ніхто на плянеті чітко не заявив свого протесту проти злочинів, які мали місце під час депортації. Найзаядливіший садизм, знущання над старшими і дітьми, якесь дике плюндрування всього, кожної хати і забудови, а шпилями дротів наїздники кололи нашу землю, шукаючи криївок. За підозру приналежности або співпраці з УПА тортуровано, часто страшні муки за сина приймали мати чи батько, а за батька діти, за брата сестра, за сестру брат.

Хоч виставка із зрозумілих причин не охоплювала повного засягу проблем, з яких можна б скласти величезну чорну книгу або створити розпачливий фільм, та все таки вона вив'язалася із завдання, яке перед собою поставили організатори. Їм йшлося, щоб не зважаючи на трагедію, яка мала місце 50 років тому, вивести глядача на місток правди через жахливі провалля і показати замки облуди, які покутували і покутують у деяких людей у цій зфальшованій ділянці. Вони поставили собі за мету, і це правильно, вивести з цієї „вовчої ями" збанкрутоване зло, не заради якоїсь примітивної помсти чи ненависти, а для того, щоб ніколи не допустити до подібних злочинних акцій, а взятися за руки і творити живий ланцюг добра, коли дехто і в наш час хоче поставити наші народи на грань нової катастрофи.

Закінчення буде.

КОЛИШНЬОМУ ПРЕЗИДЕНТОВІ Еквадору Абдалі Букарамові та членам його родини Панама надала право політичного азилю. А.Букарама еквадорський конґрес усунув зі становища президента 6-го лютого на базі „ментальної некомпетентности", чим спричинено конституційну кризу. Опісля Верховний суд Еквадору видав наказ арештувати А. Букарама за надужиття державних фондів.

Введено...

(Закінчення зі стор. 1)

Києві гривня була на рівні 1.841 за один доляр. День перед тим вона трималася на рівні 1.843 за доляр.

Представник МВФ заявив раніше, що під час переговорів з українським керівництвом місія фонду досягла певного поступу. Переговори щодо кредиту мають продовжитися під час візити Президента Леоніда Кучми до Вашінґтону в середині травня.

С. Тигипко заявив, що Україна без сумніву одержить кредит, оскільки більшість умов, накладених МВФ, виконано. За його словами, бюджет і кілька податкових законів буде прийнято до середини наступного місяця.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ, ЯКИЙ складається з 15-ти країн-членів, схвалив знову післати своїх амбасадорів до Теграну, столиці Ірану, але одночасно прийняв рішення не обмінюватися офіційними відвідинами міністрів, відмовити або зліквідувати існуючи візи всім працівникам іранської розвідки та державної безпеки та дальше затримати заборону продажу зброї Іранові. ЗСА дуже раді цим схваленням Европейського союзу.

Відзначення пам'яти І. Світличного в Пармі

Заходами Культурно-освітнього комітету собору св. Володимира, парафіяльної бібліотеки та україномовної радіопрограми „Світлиця", в неділю, 6-го квітня ц. р. в приміщенні Парафіяльної залі Українського Православного Собору св. Володимира в Пармі, Огайо, відбулося відзначення пам'яти поета Івана Світличного.

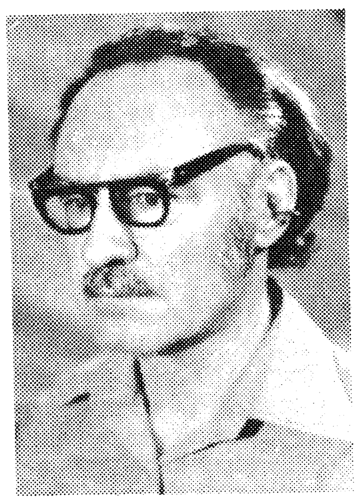
Відзначення попередила Панахида за Івана Світличного та померлих дисидентів. Панахида відслужена в сослуженні двох парафіяльних священиків — о. Івана Наконечного та о. Степана Ганкевича при співі парафіяльного хору під проводом Маркіяна М. Комічака. Після Панахиди присутні перейшли до парафіяльної залі Культурного Центру, де парафіяльне Сестрицтво св. Ольги частувало всіх присутніх смачним печивом і кавою.

Настоятель УПСобору св. Володимира о. Іван Наконечний теплими словами представив і привітав дисидентку Надію Світличну, як свою давню парафіянку з парафії св. Вознесіння в Ню Джерзі, де о. Іван був настоятелем. У 1990 році о. Іван також зустрівся з братом Надії — Іваном Світличним, який перебував у жахливому стані свого здоров'я: втомлений, спаралізований, безмовний. Це були наслідки його арешту, 12-річного ув'язнення, допитів та знущань.

Н. Світлична подякувала о. Іванові за зворушливі слова-спогади про стан убогого життя І. Світличного в Києві та представила плян свого виступу, який був поділений на кілька частин: показ відеофільму, висвітлення прозірок, спогади про поета-мученика на літературному полі та можливі питання й відповіді.

Кольоровий відеофільм київської продукції під бездоганним технічним виконанням, зосереджував у собі загальні обставини життя поета, багаті й детальні спогади приятелів із особистих зустрічей на загальних літературних виступах, згадки про його погляди, його задуми на майбутнє з точки зору національної свідомости та його навчання широкого і глибокого поняття патріотизму.

Всі розмови-згадки представлені на фоні мальовничої київської природи, здавалося б, впадали в унісон його такого ж трудолюбивого життя, де він

Св. п. Іван Світличний

виростав, учився, працював і діяв.

У висвітленні прозірок, з поясненнями Надії, виднілися фраґменти більше з його раннього приватно-родинного життя: дитинство, прив'язаність до сім'ї, особливо духовий зв'язок із своєю матір'ю, яка в його порадах заступала рано втраченого батька. Багато наведених прикладів свідчили про його незаперечну любов до матері.

Згодом веселі кольори прозірок набирали сіро-похмурого кольору з колючого дроту, мов павутинням посновані таборові загорожі, сірі й непривітні бараки, подекуди наспіх муровані стіни таборових забудов. Це було царство сатани, в якому гноїлися напівживі істоти. Це була кузня для І. Світличного, в горні якої почав більше кристалізуватись його світогляд. Тут же почалося гостритись його поетичне перо, поєднуючи наявність ситуації з високими поетичними критеріями. І. Світличний тримався принципу — жити так, немов би це був останній момент, не звертаючи увагу на сторожу, бо в житті завжди є перешкоди, які треба переходити. Він сам так жив і своїм прикладом показував іншим, як жити.

Сирі й похмурі дні таборового життя незадовго принесли погіршення здоров'я. До цього невідрадного стану здоров'я не менше спричинилися переслідування його дружини, як також арешт його сестри — Н. Світличної, дворічного сина.

Подвійний його арешт, різні протестаційні голодівки, інсульт, операції, закінчилися днем 25-го жовтня 1992 р., о 5:45 год., коли перестало битись його переповнене стражданнями патріотичне серце, серце дисидента-шістьдесятника, залишаючи свіжу незагойну рану в серцях його приятелів-однодумців та всіх тих, котрі його знали чи з ним співпрацювали.

Н. Світлична відчитала декілька його віршів із зазначенням, що І. Світличний за свого життя багато не друкувався, бо вважав свої вірші дещо слабшими у порівнянні з літературними працями інших друзів-шістьдесятників, як Василя Симоненка, Ліни Костенко й багатьох інших.

Надія зазначила, що цього року вийде з друку книжка спомпнів про І. Світличного.

Катерина Немира торкнулася літературної творчости І. Світличного, відчитавши деякі вірші із збірки „У мене тільки слово", „Я дисидент", вірш племіннику „ Тарас Бульба " та уривки з його перекладів.

У своїй аналізі творчости підкреслила відповіді на питання, чому людина стає на шлях боротьби, чому хрест української недолі людина (І. Світличний) бере на себе та інше, і зробила висновок, що таку боротьбу віч-на-віч може стрінути тільки людина-герої.

Кінцево К. Немира зазначила, що літературна праця І. Світличного ще не вповні досліджена. Це тільки — початки. Час майбутности покаже світові І. Світличного в омофорі його літературної слави.

У питанні про заходи утривалення особи поета Н. Світлична зазначила, що І. Світличний був нагороджений Шевченківською премією, яка була призначена йому і Надії (наполовину) в сумі 10 мільйонів гривень (рівнозначна в той час 300 американським долярам). Свою „половину" Надія призначила створення музею шістьдесятників.

На питання про заходи урядження музею І. Світличного була відповідь, що наразі є намір поставити меморіяльну дошку в селі його народження. Якщо йшлося б про музеї шістьдесятників, то Н. Світлична запропонувала б йому місце в помешканні Алли Горської — центрі зустрічей шістьдесятників.

В. Іванчук

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

I — 97

	250 дол.	Адріян Долінский;
	200 дол.	Марія Ісків;
по	100 дол.	Стефан Кушнір, Дмитро Шумило, Іван і Софія Головки, д-р Василь Саляк, д- р Ігор і Зеновія Кунаш;
по	50 дол.	Теодозій і Любомира Крупа, Марія Крижанівська, Маруся Попович, Еміль Клюфас, Остап Балабан, д-р Ярослав Рожанковський, д-р Пилип Демус, Дарія Курилко, Тетяна Хомик-Єдлічка, д-р Лев і Ірена Кушнір, Лев Микола Григорчук;
по	30 дол.	Олег Склепкович, Любов Раковська, Александра Яцкевич, Іван Дитюк;
по	25 дол.	Марія Логаза, Корнель Сеник, Орест Колтунюк, Олена Мельничук, Володимира Кавка, Іван Стефанов, Йосиф Яцусь;
	22 дол.	Ярослав Бігун;
по	20 дол.	Йосиф Литвинишин, Ольга Белюх Ярослав Червоняк, І. Пенкальський, Іван Цьолко, Ольга Бохна, Андрій Мізак, Осип Вомпель, Соня Конрад, Александер Вонторський, Анна Сташко, Марта Ощипко;
	15 дол.	Тарас Шумилович;
по	10 дол.	Дмитро Ласевич, Ольга Лукасевич, Остап Ґаць, Василь Коцопей, Богдан Принада, Анна Король;
	5 дол.	Володимир Левицький.

В пам'ять бл. п. Ярослава Ткача зложили:

по	100 дол.	д-р Леся Ткач з родиною, д-р Романа Навроцька.

II — 97

Зложили:

	5,000 дол.	Віра Ґрушецька — на Богословську Академію у Львові в пам'ять батька бл. п. отця Филипа Ґрушецького;
	1,200 дол.	прихід зі спадку М. Пирського (Ню Йорк),
	500 дол.	Василь Леканка;
	50 дол.	Іван Куземський;
по	40 дол.	Ірена Чуміловська, Богдан і Христина Турченюк, Ірена Литвин;
по	25 дол.	Іван Крих, Ф. Шатинський;
по	20 дол.	Стефанія Семущак, Роман Грабець, Ірена Райнер;
по	10 дол.	Ігор Гуменюк, Володимир Боднар, Роман Мельник, Любомир Міз;

На Будівельний Фонд в селі Заздрість зложили:

по	100 дол.	Сильвестер і Катерина Костик; Стефанія Чорна — в пам'ять родичів бл. п. Анни і Михайла Деревянків, д-р Роман Смик;
	20 дол.	Андрій і Катерина Бук

	566.38 дол.	Українське Патріярхальне Товариство в Боффало, Н.Й. Оксана Бережницька — голова. Чергова вплата за 1996 рік.

В Дітройті, МІ зложили:

по	200 дол.	Микола і Надія Кунинські (100 дол. на Патр. Фонд, 100 дол. на Будівельний Фонд в селі Заздрість), Ігор і д-р Любомира Коцур (100 дол. на Патр. Фонд, 100 дол. на Будівельний Фонд в селі Заздрість).

Листа ч. 052 — Коляда в Брістоль, ПА — збирала Марія Флюнт.
Зложили:

	100 дол.	Юрій Флюнт;
по	50 дол.	Іван і Софія Головки, Марія Флюнт;
	25 дол.	Ольга Дубик;
по	20 дол.	Мирон Дзіндзюра, родина Стиц, родина Шуляк, Софія Дзіндзюра;
по	10 дол.	Дмитро Пуцило, Анна Хамяк Цуциловська, М. Дідич.

III — 97

Зложили:

	50 дол.	Степан і Евгенія Кікти;
по	25 дол.	Люба Артимишин, Володимир Лехіцький.

	1,490 дол.	зі збірки Українського Патріярхального Товариства в Баффало, Н.Й. — Оксана Бережницька голова. (Чергова вплата за 1996 рік).

На будівельний Фонд в селі Заздрість зложили:

	200 дол.	Лена Басюк — в пам'ять бл. п. мужа ліяна Басюка;
по	100 дол.	Управа Дому СУМА в Асторії, Н.Й., Олена Кульчицька;
	50 дол.	Зеновій Стельмах — замість квітів на могилу бл. п. Марії Зубаль;
	25 дол.	Роман і Галина Микита.

Збірка на Будівельний Фонд в селі Заздрість — Комітет Допомоги Україні в Ст. Пітерсбурґу, Фла. Датки зібрано на святочних сходинах присвячених пам'яті Блаженнішого Патріярха Йосифа дня уродин.
Зложили:

по	25 дол.	Марія Гуцуляк, Любомира Ціховлас, Мирон Заліпський;
по	20 дол.	Микола і Розалія Хлиста, Стефанія Цегельська;
по	10 дол.	Антон і Марта Гайдук, Маріян і Ліда Заброцькі, Віра Пестик, Тамара Тимчишин. Осип і Катря Ярема;
по	5 дол.	Галя Волошинюк, Ірина Куц;
	85 дол.	добровільні датки під час сходин.

Листи ч. 292 і 293 — Українське Патріярхальне Товариство, Відділ Гемпстед, Н. Й. — „Коляда" — Збірка 1996/97. Микола Курчак — голова.
Зложили:

	200 дол.	Відділ УПТ-ва, Гемпстед (свят. Базар 1996);
по	100 дол.	Бінґо-кухня І, Бінґо-кухня ІІ, клюб Сеніорів парафії св. Володимира, Микола Курчак;
	50 дол.	Сестрицтво Вервиці при парафії св. Володимира;
по	25 дол.	Василь Захарія, Дмитро Жеграй, Мирон Корнага, Іванна Солтис, Володимир Романюк, Відділ УНСоюзу в Гемпстед;
по	20 дол.	Володимир Батіг, Ілейн Дячун, Ксеня Ільницька, Євгенія Клюба, Михайло Драбик, Володимир Шпачинський;
по	10 дол.	Анна Андрухів, Теодор Барняк, Зеновія Зарицька, Павло Заприлюк, Степан Коханівський, Микола Кравець, Богдан Курчак, Яким Курчак, Ярослав Курчак. Ольга Манлибур, Мирон Мицьо, Ольга Малігловка, Анна Малиняк, Іван Матлос. о. Карло Меззомо, Едвард Орінкевич, Марія Олинець, Василь Пекар, Володимир Павлів, Михайло Рій, Степанія Саґата, Петро Сотник, Марія Сидор, Катерина Супко, Теофіля Стець, Марія Шмідт, Осип Хома;
по	5 дол.	Анна Аґрес, Марія Бішко, Богдан Данилюк, Алісія Доскоч, Марія Дідора, Ольга Зобків, Степан Корнова, Богдан Копистянський, Ольга Савітська;
	1 дол.	Степан Сенюк.

I, II, III — 97

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS №. 23-7380645

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd.
Elkins Park, PA 19027.

Ділимося сумною вісткою з приятелями та громадянством, що дня 30-го квітня 1997 р. в автомобільній катастрофі на 51-му році життя згинув наш дорогий і незаступимий СИН, МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.
адвокат
ІВАН ШАНДОР

ПАНАХИДА — четвер 1-го травня 1997 р. о год. 7-ій у похоронному заведенні Wendan Funeral Home, 320 East Vine Street (Corner of Western), Lake Forest, Ill., 60645, tel.: (847) 234-0022.

В п'ятницю відвідини у тому самому заведенні від 5-9 год.

ПАРАСТАС в суботу 3-го травня о год. 11-ій в Muzyka Funeral Home, Western Ave. (Corner of Leavitt), Chicago, Ill.
СЛУЖБА БОЖА в катедрі св. о. Миколая, West Rice & Oakley St., Chicago, Ill., о год. 12:30, а потім на цвинтар у Lake Forest, Ill.

В глибокім невимовнім смутку залишені:

дружина	— ЛІДІЯ
діти	— МИКОЛА, МАРІЯ і ГРИГОРІЙ
батько	— ВІКЕНТІЙ і
мама	— ОКСАНА
брат	— БОГДАН з дружиною МАРІЄЮ і дітьми ХРИСТИНОЮ та АЛЕКСАНДРОМ
теща	— МАРІЯ БОЙДУЙ
вуйко	— ЯРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ із сином АНДРІЄМ і родиною
тета	— МАРҐАРЕТА БАБОТА з донею ЛЮБОЮ
брат дружини	— СТЕПАН БОЙДУЙ
сестри дружини	— ТЕРЕЗА і БОГДАННА з родиною
кузин	— БОГДАН ОЗАРУК з родиною

ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Вічна йому пам'ять!

ПОДІЇ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТУІА

Дженкінтавн, Па. — Тут у суботу, 3-го травня ц. р., в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Сідар ровд (бічна Фокс Чейс ровд), відбудуться Загальні збори Товариства Українських Інженерів Америки. Початок о год. 1-ій після полудня, реєстрація — від год. 12-ої до 1-ої після полудня.

КОНЦЕРТ З УЧАСТЮ А. КОХАН

Лонґ Біч, Каліф. — Тут у суботу, 10-го травня, у Центрі виконавського мистецтва „Карпентер", Каліфорнійський стейтовий університет, 6200 Атертон вул., відбудеться вечір українських народних пісень і музики „Париж — до Києва" з участю співачки Алексис Кохан. Початок о год. 8-ій вечора. Квитки ціною 10 і 8 дол. (для студентів, старших людей і груп — знижка) можна замовляти, телефонуючи на число (310) 985-7000.

КУРСИ УКРАЇНІСТИКИ У КИЄВІ

Київ. — Тут від 12-го липня до 22-го серпня ц. р. проходитимуть 6-тижневі курси україністики та програма ознайомлення з життям України та її історичними пам'ятками. Курси влаштовують Національний Університет „Києво-Могилянська Академія", Український Народний Союз та Благодійний Фонд „Смолоскип". Зголошуватися слід до УНСоюзу (Оксани Тритяк), тел. (201) 451-2200, факс (201) 451-2093. Детальні інформації поміщені у „Свободі", ч. 82 з 1-го травня ц. р.

А. БРИТТАН ДИРИҐУВАТИМЕ ОПЕРОЮ „ТРАВІЯТА"

Ню Рашел, Н. Й. (Г. К.) — Тут 9-10-го, 16-17-го і 18-го травня ц. р. в Ню Рашел Опері (Вестчестер кавнті) звучатиме опера Дж. Верді „Травіята" у повній сценічній постановці. Диригуватиме оперою українсько-американський диригент Адріян Бриттан. До участи у ній заанґажовані одні з кращих молодих співаків-солістів різних театрів у Ню Йорку. У справі квитків слід телефонувати на число (914) 235-1027. Початок вистав — о год. 8-ій вечора, крім неділі, 18-го травня — у цей день

Неділя у Кергонксоні

Що ж тут такого важного?

Неділя: їдемо до церкви, вислухаємо Святу Літургію; при солодкому і каві стрінемося з приятелями і знайомими і поїдемо додому, щоб докінчити той день.

Але сьогодні не так. Сьогодні неділя, 6-го квітня. Членкині 89-го Відділу СУА уряджують день своєї патронки, славної на всю Україну, а може й на цілий світ, Лесі Українки.

Службу Божу відправляє отець Володимир; співає гарним голосом, а хор із поміччю парафіян і приходжан йому відповідає. Змістовна, коротка проповідь вповні задоволяє присутніх. До Св. Причастія приступає багато учасників. Після благословення на закінчення Богослуження відмовляємо „Молитву за прославу Митрополита Андрея Шептицького", а відтак гучно співаємо гимн „Боже, вислухай благання".

Опісля ідемо до авдиторії. Сідаємо при гарно застелених столах. Отець Еміль Шараневич проводить молитву та благословить їду. Споживаємо смачний обід, який приготовили союзянки під проводом господарських референток Сильвії Кузів, Христі Головатої і Льолі Савеської.

Після обіду починається імпреза. Голова відділу Анна Слободян відкриває свято, вітаючи гостей і виконавців. Культурно-освітня референтка Людмила Волянська виголошує реферат, а властиво розповідь про життя нашої героїні, яка, помимо дуже важких терпінь з причини слабого здоров'я, зуміла досягнути таких вершин, що ми всі мусимо подивляти і по можності наслідувати. Біографію Лесі Українки прелеґентка переплітає споминами про її маму Олену Пчілку та про приятелів, вказуючи на їхню ролю і вплив у житті і творчості поетеси.

У мистецькій частині бере участь наш талановитий квартет у складі: Оксана Бабун, Сильвія Кузів, Нуся Вербовська та Марійка Підлуська. Вони майстерно виконують дві пісні: „Без надії сподіватись" (Contra spem spero) та „Давна весна". Наша жвава імпрезова референтка читає поему „Я бачила, як Ти хилився під хрестом". Опісля виступає д-р Стефанія Барановська, відчитуючи лист Лесі Українки до приятеля Мержицького, повний смутку, який викликає глибоке співчуття до нашої героїні.

А тепер щось веселого. „Со страхом Божим", думаючи, що публіка не дуже охоче прийме „Казку про горобця", д-р Барановська відчитує її, пригадуючи нам, що Леся Українка писала і для дітей. Бравурними оплесками всі ми принимаємо ту казку про горобчика, що просив приятелів навчити його, як бути розумним — без успіху. Аж один добрий приятель сказав: „Щоб навчитися, як стати мудрим, треба слухати, обсервовувати, а найважніше — думати". Так горобчик зробив і став розумним. З цієї казки і ми навчилися розуму.

Наша успішна імпреза закінчується. Імпрезова референтка Н. Вербовська закриває свято, дякуючи всім виконавцям і учасникам.

Всі вдоволені і піднесені на дусі розходяться. Яка небуденна неділя.

Марія Зубрицька

Український привіт із Сибіру

Нещодавно я повернувся з далекого краю — сибірської Півночі. Там, у місті Сургут, яке називають портовою столицею Сибіру живе багато українців. Живуть вони дружно, мають свою досить велику організацію з чудовою назвою „Українська Родина ". Чуєте, Родина?! Під час наших зустрічей різні люди з цього об'єднання говорили мені, що слово „Родина" для них багато значить — то є велика підтримка для багатьох українців, котрі живуть і виживають в подвійно складних умовах: сибірської Півночі та російських „реформ". Але ці люди залишаються добрими, душевними один до одного, так само, як вдома, в Україні, люблять пісню та музику...

Голова „Української Родини" Ганна Литвин.

Я був дійсно зачарований, коли чув, як співає в Будинку культури „Камертон" чудовий дует „Зоряна" — Олена Гудзик та Оленя Барвінська. А коли з ними разом заспівала Гання Литвин, я зрозумів, що таке високе виконання українських пісень зустріли б з великим ентузіязмом в будьякій частині земної кулі, де живуть люди, що вийшли з України.

До речі Г. Литвин зараз є не тільки душею „Української Родини", вона була однією із засновників цього культурно-просвітницького товариства. І було то п'ять років тому. „Ми об'єднались — сказала мені Г. Литвин — в той час, коли наша ненька Україна ще тільки вчилася формувати свою свободу, коли думала, як краще повернути незалежність на користь своєму народу. Час біжить швидко, і нашій „Родині" вже п'ять років. То був непростий для нас час, але ми щасливі, що залишились вірними ідеї українства..."

Співачки з ансамблю „Зоряна": «зліва направо) Олена Гадзик та Олена Барвінська

Так і живуть на сибірській землі українці, приймаючи закони нового життя, не забуваючи свою культуру, своє мистецтво, свою національну спадщину.

Перед тим, як я покидав місто Сургут, до мене в готель прийшла Тетяна Хрячкова. Вона просила мене передати щирий привіт всім-всім українцям ЗСА і Канади. І додала, що українці з Сургуту були б щасливі, якби хтось з читачів „Свободи" захотів зв'язатись з ними, та попросила передати вітання з усіма наступними святами. Якщо хтось захоче написати чи зателефонувати їй, то подаю адресу і телефон: Russia, Россия, 626400, г. Сургут, ул. Островського, 9/1, кв. 39, Хрячковой Татьяне Николаевне. Телефон: 011-7-3462-33-7410.

Можна також писати і на адресу „Української Родини": Russia, Россия, 626400, г. Сургут, ул. Набережная 2 (4 етаж.) „Українська Родина".

Д-р Альфред Тульчинський, президент міжнародного центру „Siberia-America". The Polar Bridge". Tel.: (718) 217-6511

SVOBODA СВОБОДА Ukrainian Daily Український щоденник
Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language daily newspaper in the United States
THE UKRAINIAN WEEKLY
Established 1933
English-language newspaper offering a Ukrainian perspective on the news
PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434-0237

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA
(published daily exept Sundays, Mondays and holidays.)
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY NOON
THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 8:30 A.M.
Full page (160") ________ $1,800.00 Quarter page (40") ________ $450.00
Half page (80") ________ $900.00 Eighth page (20") ________ $230.00
All general advertising: 1 inch, single column ________ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ________ $7.50
Width of one column ________ 1¾ inches
Length of one column ________ 20 inches
Columns to a page ________ 8

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY
(Published in English on Sundays)
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.
Full page (58") ________ $600.00 Quarter page (14½") ________ $165.00
Half page (29") ________ $310.00 Eighth page (7¼") ________ $85.00
All general advertising: 1 inch, single column ________ $12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column ________ $ 7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT ________ $2,900.00
Width of one column ________ 2 5/16 inches
Length of one column ________ 14 1/2 inches
Columns to a page ________ 4

Quantity discounts: 10 or more ads ________ 20% discount
24 or more ads ________ 25% discount
52 ads ________ 30% discount

ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL
Photo reproduction: Single column ________ $ 9.60
Double column ________ $12.00
Triple column ________ $12.40

NOTE:
1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Szeparowycz, Advertising Manager, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.